

25.8.2022

Päijät-Hämeen liitto

Asiatunnus 182/00.04.01/2021

Lausunto Lahden kaupunkiseutusuunnitelman ja Päijät-Hämeen rakennemallin luonnosvaihtoehdoista

Heinolan kaupunki näkee hyvänä valmisteluna, että kaupunkiseutusuunnitelman ja rakennemallin pohjaksi on tutkittu kolmea hyvin eriluonteista kehityskuvaskenaariota vuoteen 2060 saakka. Pitkäjänteisessä aluesuunnittelussa on tarpeen arvioida mahdolliset kehitys- ja muutostrendit globaali toimintatasokin huomioiden.

Heinola pitää kaupunkiseutusuunnitelman luonnosversioista kannatettavimpana vaihtoehtoa XL. Siinä on tuettu kokonaisvaltaisimmin Päijät-Hämeen elinvoimaa ja kestäväää kehitystä valtakunnallisen tason liikenneverkkoa ja joukkoliikennettä kehittäen. XL-luonnosvaihtoehdossa on toteutettu valtatie 12 välillä Uusikylä-Tillola, ja uutena henkilöliikenteen yhteysvälinä rautatieyhteys välillä Lahti-Heinola-Mikkeli. Kokonaistavoitteelliset liikenneverkkoratkaisut ovat merkittäviä, eikä niiden toteutuksen ainoana arviointikriteerinä ole esimerkiksi Päijät-Hämeen väestökehitys. Eri kehitysvaihtoehdoissa kuvattujen maakunnallisten väestökehitystrendien toteutumiseen vuoteen 2060 mennessä sisältyy luonnollisesti epävarmuutta.

Kasvavan väestön sijoittuminen pääasiassa nykyisiin taajamiin ja joukkoliikennekäytävien yhteyteen on sekä kestävin kehitystrendi että asukkaiden parhaan palvelutason takaava valinta. Heinolassa tämä tarkoittaa lähinnä nykyisen keskustaajaman tiivistämistä sekä Vierumäen ja Urheilupuiston alueen asumismahdollisuuksien ja palvelutason monipuolistamista. XL-luonnoskartalla on esitetty luontevasti ja tavoitteellisesti, että Vierumäki ja Urheilupuiston alue kehittyvät yhtenäiseksi taajamaksi.

Heinola katsoo oikeaksi valinnaksi, että kaupunkiseutusuunnitelman XL-luonnosvaihtoehdossa on esitetty pitkän tavoitekauden elinkeino-

25.8.2022

ja työpaikkakeskittymäksi koko Heinolan ja Lahden välinen valtatie- ja rautatieyhteyden lähiseutu. Tarkentuvassa kaavoitusketjussa uudet mahdolliset rakentamisalueet määritellään kestävin perustein. MAL-sopimuksen toteutettaviin toimenpiteisiin kuuluu kuntien yhteinen yleiskaavatarkastelu Orimattila-Lahti-Heinola -ratayhteyteen perustuvalla kehityskäytävällä. Muiltakin osin Heinola pitää XL-vaihtoehdon luonnoskartalla esitettyjä elinkeinoelämän kasvusuuntia realistisina.

Luonnoskartoissa on esitetty kausiasuminen keskittymiä, joiden rajaukset vaihtelevat eri luonnosvaihtoehdoissa. Kausiasumisen edistämistä tulee pitää yhtenä keskeisenä toteutuspolkuna MAL-sopimuksen mukaisen maakunnallisen monipaikkaisuuden ja monimuotoisen asumisen edistämiseen. Tarkempaa kommentointia kausiasumisen rajauksiin ja suunnittelutavoitteisiin voidaan antaa suunnitteluprosessien edetessä.

Mikäli kokonaisväestömäärä supistuu XS-kehitysvaihtoehdon mukaisesti, on luontevaa ja kestävää ohjata väestön tiivistyminen Heinolan osalta keskustaajamaan ja Vierumäen alueelle.

Kaikkien luonnosvaihtoehtojen suunnitelmakartoissa on esitetty viherverkoston ydinalueet samanlaisina. Tätä esitystapaa voidaan pitää kyseisellä suunnittelun tarkkuustasolla luontevana. Viherverkoston kohteiden, rajausten ja suunnittelutavoitteiden tarkentaminen kannattaa suorittaa pääosin maakuntakaavaa sekä kuntien omia yleiskaavoja laadittaessa.

Keskeisenä liikenteen kehityskohteena on em. uuden ratayhteyden lisäksi M-luonnosvaihtoehdossa esitetty Lahden, Heinolan ja Orimattilan välillä toimiva säännöllinen lähijuna- tai duoraitiliikenne. Lyhyemmän aikavälin konkreettisena toimenpiteenä voi pitää myös maakuntien välisen linja-autoliikenteen vuorotarjonnan kehittämistä Heinolan keskustaajaman osalta.

Heinolan kaupunki